

✓
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ФІТОТЕРАПІЇ
КАФЕДРА ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ТЕРАПІЇ

УЖГОРОДСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

СЛОВАЦЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В НІТРІ
ІНСТИТУТ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ В НІТРІ

УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ І ФАРМАЦІЇ, КОШИЦЕ,
СЛОВАЧЧИНА

УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І
НАУКИ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОДА

МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ ЛЮДИНИ І ГЛОБАЛІСТИКИ
«НООСФЕРА»

САНАТОРІЙ «КВІТКА ПОЛОНИНИ»

Актуальні питання збереження здоров'я людини

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(11-12 квітня 2014 року)

УЖГОРОД
2014

УДК 613.2 (075.8)
ББК 53.51Я2
Б 62

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Ужгородського торгово-економічного інституту
(протокол № 3 від 25 березня 2014 року)*

За редакцією проф. Ганича Т.М.

Голови редколегії:

О.М. Ганич – заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб, директор НДІ фітотерапії ДВНЗ "УжНУ"

Т.М. Ганич – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри факультетської терапії медичного факультету ДВНЗ "УжНУ"

Члени редколегії:

проф. Гаврилко П.П.

доц. Бриндза Я.

проф. Ганич М.М.

доц. Лукша О.В.

засл. лікар України П.П. Ганинець

н.с. Скаканді С.І.

Автори опублікованих робіт несуть повну відповідальність за зміст і ілюстративний матеріал.

Актуальні питання збереження здоров'я людини: матеріали міжнар. міждисциплінарної наук.-практ. конф., сан. "Квітка полонини", 11-12 квітня 2014 року (с. Солочин Свалявського району) / За ред. проф. Т.М. Ганича. – Ужгород : 2014. – 340 с.

Матеріали конференції висвітлюють нові відомості про збереження здоров'я людини, а саме, роль сімейного лікаря в оздоровленні населення природними засобами, забезпечуванням адекватного харчування, якісної питної та мінеральної води, використаними агронауки перспективних здобутків наномедицини. Звернуто увагу згаданих проблем для збереження здоров'я людини у школах і вузах України.

ISBN 978-611-010624-5

©ДВНЗ «УжНУ», 2014
©УТЕІ КНТЕУ, 2014

креатинфосфокіназної системи, гліколізу, циклу Кребсу) та протеїнсинтезу в міокарді [3].

Таким чином, похідні янтарної кислоти: мексидол, мексикор, яктон доцільно застосовувати у клінічній практиці сімейного лікаря.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лозинський М.О., Бобков Ю.Г. Сукцинат моно/(2-диметиламіно)-етилового ефіру/ янтарної кислоти, який має адаптогенну та стрес протекторну активність. Пат. України. 21966 (1993) С07С69/40, С07С87/127, Ф61К№1/22.
2. Лукьянова Л.Д., Атабиева Р.Е., Шевелева С.Ю. Биоэнергетические механизмы антигипоксического действия сукцин производного 2-оксипиридин мексидола // Бюлл. exper. биол. и мед. – 2003. – Т. 115. – №3 – С. 259–260.
3. Максимчук О. О. Вплив фторурацилу та яктону на показники кардіо- та системної гемодинаміки у кролів при доxorубіциновій кардіоміопатії // Ліки України. – 2009. – № 3. – С. 124–126.

SUMMARY

DERIVATIVES SUCCINIC ACID IN THE FAMILY DOCTOR PRACTICE

Maximchuk O. O.

In the conditions of doxorubicin cardiomyopathy in the experiments on the rats yakton protects the myocardial energoproduction in mitochondrial function damages, limits oxidative stress. Yakton influence on the rabbits cardiac activity and systemic hemodynamics in the conditions of 5- fluorouracilum intoxication. Derivatives succinic acid one may in the practice family doctor

ЕФІРООЛІЙНІ ЗАСОБИ В ЛІКУВАННІ ХВОРИХ З ГОСТРИМИ ЗАПАЛЬНИМИ УРАЖЕННЯМИ ВЕРХНІХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ

Малкович Н.М., Лукашевич І.В., Малкович Я.І.*

Буковинський державний медичний університет,

*КМУ «Міська клінічна лікарня № 3», Чернівці, Україна

Препарати з вмістом ефірних олій здавна застосовуються в медицині завдяки широкій палітрі лікувальної дії. В клінічній

пульмонології в основному використовуються ефірні олії евкаліпту та ялиці, їх комбінація застосовується як зовнішньо, так і всередину, володіючи зігрівальною, протизапальною, антисептичною, муколітичною, експекторальною активностями, здатністю нормалізувати муко-ціліарний кліренс бронхів та назальної слизової.

В лікуванні гострих запальних захворювань органів дихання нами апробований препарат ГелоМіртол форте (G.Pohl Boskamp, Німеччина), основою якого є стандартизований екстракт миртолу. До складу екстракту включені три монотерпени: А-пінен, д-лімонен та 1,8-цинеол або евкаліптол [1].

Застосування ГелоМіртолу форте апробоване у мультицентровому подвійному сліпому плацебо-контрольованому дослідженні. Встановлено, що у порівнянні з комбінацією цефуроксиму та амброксолу за декількома критеріями препарат виявився більш активним та викликав більш виражене пришвидшення клінічного ефекту. Доведено, що миртол є достойною альтернативою антибіотикам при лікуванні гострого бронхіту без зазначеного інфекційного агента, особливо при вірусній етіології захворювання. Ще однією перевагою засобу є відсутність ризику розвитку бактеріальної резистентності [1].

Безумовною перевагою засобу виявилась його значна муколітична активність, в тому числі здатність розріджувати слизовий та гнійний вміст придаткових пазух носа та, відповідно, стимулювати його евакуацію. Це дозволило широко застосовувати препарат в лікуванні хворих на гострі та хронічні синусіти та вторинні трахеобронхіти, викликані ретроназальним затіканням [2].

Використання препарату було обмежене у осіб із загостреннями хронічних захворювань шлунка та кишечника, хронічного гепатиту, при жовчекам'яній хворобі. В період ремісії хронічного гастродуоденіту та виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки призначення ГелоМіртолу форте не викликало дискомфорту, оскільки капсули є кишковорозчинними. З іншого боку, стимулювальний вплив препарату на травні залози може з успіхом використовуватися у

пацієнтів з гіпоацидними станами, гіпотонічною дискінезією жовчного міхура, дисбіозами кишечника.

Вітчизняний комплекс Інгалар (АТ «Галичфарм», корпорація «Артеріум») включає окрім евкаліптової та ялицевої олій ще олію м'яти, терпентинову олію та ментол, розчинені у вазеліновій олії. Зовнішнє використання Інгалару має кілька модифікацій. Це, насамперед, парові інгаляції, що спричиняють значну протинабрякову, протизапальну, муколітичну та антисептичну дію у пацієнтів, що страждають на риніт, риносинусит, фарингіт, ларингіт, трахеобронхіт. Опосередковане, напране інгалювання активних середників Інгалару реалізується при розтираннях, легкому масажі грудної клітки з кількома краплями цього препарату.

Засіб може з легкістю використовуватися для групової та індивідуальної профілактики гострих респіраторних інфекцій у трудових колективах. Для цього рекомендують розпилювання засобу за допомогою інгалятора або ж випаровування з бавовняної тканини. Індивідуальна профілактика респіраторних захворювань здійснюється за допомогою олійних ламп, що можна розміщувати на робочому столі або ж носити на шиї.

Застосування комплексних ефіроолійних препаратів ГелоМіртол форте та Інгалар обмежене у пацієнтів з непереносимістю ефірних олій, в тому числі з алергічними реакціями на згадані середники. Обережно слід використовувати Інгалар у пацієнтів з підвищеною реактивністю периферійних бронхів, що найчастіше маніфестує у вигляді бронхіальної астми.

Перспективним є вивчення системних та локальних імуномодельовальних властивостей ГелоМіртолу форте та Інгалару у пацієнтів із затяжним та рецидивувальним перебігом гострого бронхіту та синуситу, оскільки з літературних джерел відомі рекомендації щодо тривалого використання ефіроолійних засобів у осіб, що часто та тривало хворіють на гострі респіраторні інфекції [1, 2].

ЛІТЕРАТУРА

1. Efficacy and tolerability of myrtol standardized in acute bronchitis / H. Matthys, C. de Mey, C. Carls [et all] // *Arzneimittelforschung*. – 2000. – Vol. 50 N 8. – P. 700-711.
2. Guo, R. Herbal medicines for the treatment of rhinosinusitis: A systematic review / R. Guo, R. Canter, E. Ernst // *Otolaryngology* -

head and neck surgery. – 2006. - Vol. 135, N 4. – P. 496–506.

SUMMARY

ESSENTIAL OILS IN TREATMENT OF PATIENTS WITH ACUTE INFLAMMATORY LESIONS OF THE UPPER RESPIRATORY TRACT

Malkovych N.M, Lukashevych I.V., Malkovych Ya.

Summary. The article deals with the use of essential oil facilities GeloMirtol forte and Inhalar in the medical complex in patients with acute inflammatory lesions of the upper respiratory tract. Further research of on these drugs is perspective, especially influence of these drugs on systemic and local immune resistance.

ДО ПИТАННЯ ПРО ЛІКУВАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ ЛІЩИНИ ЗВИЧАЙНОЇ (*CORYLUS AVELLANA* L.)

Ніколаєва Н.В.¹, Гаркава К.Г.¹, Островський Р.²

¹Національний авіаційний університет, Київ, Україна

²Словацький аграрний університет, Інститут охорони біорізноманіття і біологічної безпеки, Нітра, Словаччина

Ліщина звичайна (*Corylus avellana* L.) має біологічно активні речовини, які більш м'яко діють на організм людини, ніж препарати синтетичної природи. У корі ліщини присутні: тритерпеноїд бетулін, ефірна олія, дубильні речовини; у листі – альдегіди, ефірна олія, алкалоїди, вітаміни – С, каротин, дубильні речовини, флавоноїди, антоціани, вищі жирні кислоти; і у плодах – вуглеводи, вітаміни: В1, В2, С, Е РР, каротин, олія. На практиці використовують стиглі горіхи, кору та листки. Кора має в'язучу, ранозагоювальну, жарознижуючу, протипухлинну та судиннозвужуючу дії. Її застосовують при варикозному розширенні вен, варикозних виразках, капілярних геморагіях. Листя використовують для лікування кишкових хвороб, анемії, авітамінозу, рахіту. Ядра горіхів є цінним харчовим продуктом, який в народній медицині застосовують при сечокам'яній хворобі, запаленні предміхурової залози, ревматизмі, малокрів'ллі, діабеті, гіпертонії, атеросклерозі та як загальнозміцнюючий засіб. Олією, добутою з горіхів, в поєднанні з білком лікують опіки. Іноді її застосовують для виведення аскарид і солітера, покращення лактації [1]. З ліщини

СПОСІБ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ПОДАГРУ З ВИСОКИМ РІВНЕМ КОМОРБІДНОСТІ

Волошин О.І., Доголіч О.І.

43

ОСОБЛИВОСТІ КОМПЛЕКСНОГО ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ОСТЕОАРТРОЗ НА ТЛІ СУБКЛІНІЧНОГО ГІПОТИРЕОЗУ

Волошина Л.О., Волошин О.І., Пашковська Н.В.

48

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ АРОМАТЕРАПІЇ

Гаврилко П.П.

52

ФІТОПРОФІЛАКТИКА ГЕСТОЗІВ ВАГІТНОСТІ ТА ПІДГОТОВКА ДО РОДІВ В ПРАКТИЦІ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ

Ганич М.М., Ганич О.М., Панков В.А., Далекорей В.В.

56

КИЗИЛ ЛІКАРСЬКИЙ (*CORNUS OFFICINALIS* SIEB. ET ZUCC.) – НОВА ПЛЮДОВА І ЛІКАРСЬКА РОСЛИНА, ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ

Клименко С.В., Кухарська А.

59

АЛКОФІТОМЕДИЦИНА – ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ СУЧАСНОЇ ФІТОТЕРАПІЇ

Курик М.В.

65

ПОХІДНІ ЯНТАРНОЇ КИСЛОТИ У ПРАКТИЦІ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ

Максимчук О.О.

67

ЕФІРООЛІЙНІ ЗАСОБИ В ЛІКУВАННІ ХВОРИХ З ГОСТРИМИ ЗАПАЛЬНИМИ УРАЖЕННЯМИ ВЕРХНІХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ

Малкович Н.М., Лукашевич І.В., Малкович Я.І.

69

ДО ПИТАННЯ ПРО ЛІКУВАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ ЛІЩИННИ ЗВИЧАЙНОЇ (*CORYLUS AVELLANA* L.)

Ніколаєва Н.В., Гаркава К.Г., Островський Р.

72

АРОМОТЕРАПІЯ У ПРАКТИЦІ ДОГЛЯДУ ЗА ЗДОРОВ'ЯМ НІГТІВ

Портянко О. П.

76

РОЗДІЛ III. ПРИНЦИПИ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ. НОВІ ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ

НЕРОЗЧИННІ КАВОВІ НАПОЇ З ВИКОРИСТАННЯМ МІСЦЕВОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ

Бодак М. П., Гаврилишин В. В.

80

СТРАТЕГІЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ В ЖИТТЯ У ХХІ СТОЛІТТІ – ОСНОВА ПЕРВИННОЇ ПРОФІЛАКТИКИ ПОЛІМОРБІДНОСТІ

Волошин О.І., Бойчук Т.М., Волошина Л.О.

83

ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТА БЕЗПЕКОЮ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

Гаврилко П.П., Сабадош Г. О.

86